

P7_TA(2011)0531

Kooli poolelijätmise vähendamine

Euroopa Parlamendi 1. detsembri 2011. aasta resolutsioon kooli poolelijätmise vähendamise kohta (2011/2088(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 165,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 14,
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 23, 28 ja 29,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta otsust nr 1720/2006/EÜ, millega luuakse tegevusprogramm elukestva õppe alal¹,
- võttes arvesse komisjoni teatist haridus- ja koolitussüsteemide tõhususe ning võrdsete võimaluste kohta (KOM(2006)0481),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Noorte liikuvus: algatus noorte potentsiaali vallandamiseks eesmärgiga saavutada Euroopa Liidus arukas, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv” (KOM(2010)0477),
- võttes arvesse komisjoni teatist pealkirjaga „Kooli poolelijätmise vähendamine: oluline panus Euroopa 2020. aasta tegevuskavasse (KOM(2011)0018),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu soovitus kooli poolelijätmise vähendamiseks (KOM(2011)0019),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Väikelaste haridus ja hoid: lapsed tuleb eluks tulevikuuühiskonnas hästi ette valmistada” (KOM(2011)0066),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate ELi raamistik aastani 2020” (KOM(2011)0173),
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 21. novembri 2008. aasta järeldusi noorte 21. sajandiks ettevalmistamise kohta: koole käsitlev Euroopa koostöökava²,
- võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020)³,
- võttes arvesse nõukogu 26. novembri 2009. aasta järeldusi sisserändaja taustaga laste hariduse kohta⁴,

---

¹ ELT L 327, 24.11.2006, lk 45.

² ELT C 319, 13.12.2008, lk 20.

³ ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.

⁴ ELT C 301, 11.12.2009, lk 5.

- võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta järeldusi hariduse ja koolituse sotsiaalse mõõtme kohta¹,
  - võttes arvesse oma 1. veebruari 2007. aasta resolutsiooni noorte naiste ja tütarlaste diskrimineerimise kohta hariduses²,
  - võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamise kohta³,
  - võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni õpetajahariduse kvaliteedi parandamise kohta⁴,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsiooni muutuva maailma võtmepädevuste ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta⁵,
  - võttes arvesse oma 18. mai 2010. aasta resolutsiooni ELi noorsoostrategia: investeerimise ja mobiliseerimise kohta⁶,
  - võttes arvesse oma 9. märtsi 2011. aasta resolutsiooni romade kaasamist käsitleva ELi strateegia kohta⁷,
  - võttes arvesse oma 12. mai 2011. aasta resolutsiooni varases eas õppimise kohta Euroopa Liidus⁸,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A7-0363/2011),
- A. arvestades, et noortel inimestel peab ühiskonnaelus täielikult osalemiseks ja enese isikuna ja kodanikuna teostamiseks olema mahukas teadmiste ja oskuste pagas, et intellektuaalselt ja sotsiaalselt areneda, kaasa arvatud oskus tõhusalt suhelda, rühmas töötada, probleeme lahendada ning teavet kriitiliselt hinnata;
- B. arvestades, et noortes edendab haridus selliseid väärtusi nagu isiklik areng, parem sotsiaalne lõimumine ning suurem vastutus- ja algatusvõime;
- C. arvestades, et kooli poolelijätmise määrad on Euroopa Liidu liikmesriikides, aga ka eri linnades ja piirkondades ning sotsiaalmajanduslikes elanikkonnagruppides erinevad ning neid mõjutab mitu keerukat tegurit;
- D. arvestades, et üks viiest Euroopa 2020. aasta strateegia peamisest eesmärgist on viia koolist väljalangenute osakaal alla 10% ja suurendada kraadi või diplomi saanute või

¹ ELT C 135, 26.5.2010, lk 2.

² ELT C 250 E, 25.10.2007, lk 102.

³ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 24.

⁴ ELT C 8 E, 14.1.2010, lk 12.

⁵ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 8.

⁶ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 21.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0092.

⁸ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0231.

samaväärse haridustsükli läbinute osakaalu nooremas põlvkonnas vähemalt 40%-ni;

- E. arvestades, et liikmesriigid leppisid 10% eesmärgis kokku 2003. aastal, kuid ainult seitse neist on selle eesmärgi saavutanud, ning 2009. aastal oli koolist väljalangenute keskmine osakaal 14,4%;
- F. arvestades, et kuigi koolist väljalangenute osakaal on viimase kümnendi jooksul järjest langenud, on liikmesriikides endiselt väga killustunud ja piisavalt koordineerimata lähenemine selle probleemi lahendamiseks;
- G. arvestades, et 24,1% liikmesriikide kõikidest 15-aastastest on puuduliku lugemisoskusega;
- H. arvestades, et lugemisoskus on igale noorele hädavajalik vahend õppeainetes edasijõudmiseks ja tööturule integreerumiseks, teabe mõistmiseks ja analüüsimiseks, korrektseks suhtlemiseks ja eneseharimiseks ning et seetõttu tuleks kasutusele võtta erimeetmed puudujääkide leevendamiseks lugemisoskuses;
- I. arvestades, et kooli poolelijätmisel on tõsised tagajärjed Euroopa Liidu sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja mitte ainult majanduskasvule, teadmistebaasile ning sotsiaalsele stabiilsusele, kahjustades noorte inimeste karjääri kujunemist, tervist ja heaolu, kuna madal haridustase on üks ka peamisi vaesuse ja kehva tervise põhjuseid;
- J. arvestades, et kooli poolelijätmine on üks põhilisi töötuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse tegureid;

Kooli poolelijätmise tunnused

1. rõhutab, et lapse haridusteele ja heaolule pannakse alus juba varases lapsepõlves ja see võib aidata juurutada elukestva õppe ideed, varases lapsepõlves tuleb avardada mõtteviisi, õppida keeli ning sotsiaalsete sidemete loomist, mis on tulevikuuühiskonnas hädavajalikud oskused, et lihtsustada laste integreerimist nii kooli- kui ka sotsiaalsesse keskkonda juba varasest east ja võidelda kooli poolelijätmise vastu; kordab taas oma varases eas õppimise resolutsioonis esitatud üleskutset luua juba väga varasest east algavate väikelaste haridus- ja hooldusteenuste Euroopa raamistik, mille käigus arendatakse eelkõige tasuta riiklike lastesõimede ja lasteaedade teenuseid;
2. märgib, et kooli poolelijätmine on eriti märkimisväärne vaestest ja ebasoodsa taustaga perekondadest ning sisserännanud perekondadest pärit laste seas ning et see on sageli seotud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega;
3. soovib pakkuda keelelist toetust sisserändaja taustaga õpilastele;
4. rõhutab sellega seoses, et tuleb võtta meetmeid selleks, et roma lapsed ja dokumentideta lapsed pääseksid kooli;
5. märgib, et 20% roma lastest ole ühegi kooli nimekirjas ja 30 % on koolist välja langenud; rõhutab, et kuigi tavaliselt langevad poisid koolist välja sagedamini kui tüdrukud, on olukord teistsugune traditsioonilistes roma kogukondades, kus kombe tõttu varakult abielluda on koolist väljalangemine rohkem levinud noorte tüdrukute seas ja see juhtub nooremas eas (12–13 aastasel) kui poiste seas (14–15 aastasel); märgib, et

traditsiooniliste roma kogukondade puhul on vajadus täiendavate positiivsete meetmete järele, et saada jagu kooli poolelijätmise probleemist, mis tuleneb kahjulikest traditsioonilistest tavadest;

6. märgib, et pere- ja tööelu ühitamise ebatõhusa poliitika tagajärjel suureneb kooli poolelijätmine ja üldine halb õppeedukus ning et tuleb suurendada jõupingutusi töö- ja pereelu ühitamise poliitika parandamiseks;
7. märgib põlvkondadevahelise tsükli olemasolu, s.o kooli pooleli jätnud vanemate lastel on suur soodumus ka ise kool pooleli jätta; rõhutab perekonna struktuuri märkimisväärset mõju lapse võimele ja motiveeritusele koolis hästi edasi jõuda;
8. märgib, et seoses hooldamisega varases eas on esimeste eluaastate jooksul perekonnal ning laste ja lapsevanemate vahelisel suhtel ja ühtekuuluvusel ülioluline roll, et tagada nõuetekohane sisenemine koolimaailma;
9. juhib tähelepanu asjaolule, et spetsiifiliste õppimisraskuste ja -häiretega lastel on suurem oht kool pooleli jätta;
10. julgustab liikmesriike pakkuma õpiraskustega õpilastele õppekava- ja kooliväliseid tegevusi, et nad saaksid arendada põhioskusi, mida neil on tööturul ilmselgelt vaja;
11. juhib tähelepanu sellele, et kooli poolelijätmine võib vähendada kvaliteetse elukestva õppe kättesaadavust;
12. juhib sellega seoses tähelepanu OECD PISA uuringutele, mille kohaselt koolisüsteemides, kus vertikaalsete ja horisontaalsete erinevuste määr on madalam, jäävad õpilased harvemini klassi kordama või heidetakse koolist välja; rõhutab OECD järeldust, et klassi kordamise või koolist väljaheitmise tõttu kannatavad kõige rohkem nõrgema sotsiaalse taustaga õpilased;
13. rõhutab OECD seisukohta, et varane erinevatesse haridussuundadesse jagamine süvendab haridusvõimalustega seotud sotsiaalmajanduslikku ebavõrdsust ega paranda vähimalgi määral keskmisi tulemusi vastavates haridussüsteemides;
14. juhib sellega seoses tähelepanu OECD järeldusele, et kooli vahetamine halbade õpitulemuste, käitumisprobleemide või hariduslike erivajaduste tõttu ning õpilaste kõikides õppeainetes nende võimete alusel rühmadesse jagamine mõjutavad koolisüsteemide tulemusi PISA võrdluses negatiivselt;
15. juhib tähelepanu sellele, et OECD andmetel on halvemas sotsiaalmajanduslikus olukorras õpilased sageli kahekordselt halvemas olukorras, kuna sageli käivad nad halvemas sotsiaalmajanduslikus olukorras olevates koolides, kus töötavad madalama tasemega õpetajad ning õpetajaid on vähem;

Individuaalsete lahenduste vajadus

16. väidab, et õiglasema, võrdsema ja kaasavama ühiskonna loomiseks, mis on aktiivne, uuendusmeelne ja ühtekuuluv, on äärmiselt oluline võrdsete haridusvõimaluste ja valikute ning kvaliteetsele haridusele juurdepääsu tagamine kõikidele üksikisikutele, sõltumata nende sotsiaalsest, etnilisest või usulisest taustast; rõhutab avalike teenuste

rolli selles;

17. väidab, et kooliharidus on üks parimaid viise andmaks igaihele võrdse võimaluse saavutada edu ning võimaldamaks omandada teadmisi ning oskusteavet, mis võimaldab neil tööturule siseneda, katkestades põlvkonnast põlvkonda kanduva tsükli; kutsub üles haridusalase abi pakkumist paremini kooskõlastama, suurendama selle kättesaadavust ja laiendama sotsiaalteenuste pakkumist ning perekondade toetamist;
18. nõuab individuaalseid ja kaasavaid lahendusi hariduses, alustades väikelaste haridusest ja hoiust, kaasa arvatud vajaduse korral sihtotstarbelise toetuse tagamine kooli poolelijätmise ohus õpilastele, eelkõige puudega lastele ja noortele;
19. nõuab suuremaid jõupingutusi selle kindlustamiseks, et kasutataks isiklikku lähenemist eelkõige õpilaste puhul, kellel on näiteks düsleksiast, düspraksiast, düskalkuuliast, tähelepanu puudulikkusest või hüperaktiivsusest tingitud õppimisraskused;
20. märgib, et kooli poolelijätmist põhjustavad probleemid saavad tihti alguse väljastpoolt kooli ja et need tuleb välja selgitada ja nendega tegeleda;
21. soovib tuua gümnaasiumidesse ja kutsekoolidesse õppepersonalist eraldiseisvad nõustajad, et isiklike probleemidega õpilased saaksid nendega usalduslikult rääkida; rõhutab, et nõustajatel peab olema vastav väljaõpe ning võimalused konkreetsete oskuste täiendamiseks väljaarendamiseks;
22. kutsub üles tegelema tekkivate õpiraskustega varakult ning soovib probleemide teravnemise vältimiseks sisse seada tõhusad varajase hoiatamise mehhanismid ning järelmeetmed; märgib, et selle saavutamiseks on hädavajalik mitmepoolne suhtlus ning koolide, vanemate ja kogukonnajuhtide tihedam koostöö ning ka kohalikud tugivõrgustikud, milles osalevad vajaduse korral ka koolipoolsed vahendajad;
23. on seisukohal, et tuleb luua nõustamisteenused vanematele, arvestades perekonna mõju õpilaste haridusteele ja sotsiaalsele arengule;
24. rõhutab, et laste ja noorte ebaedu on sageli tingitud asjaolust, et õppe sisu ei vasta sellele, mida elus on vaja, ja sellele, mis on laste huvide keskmes sõltuvalt nende sotsiaalsest keskkonnast; märgib, et liiga range ja ühtne haridussüsteem raskendab individuaalset tööd õpilasega ja takistab kooliõppe ühendamist igapäevaste vajadustega;
25. pooldab paremat karjäärinõustamist ja kvaliteetseid praktikaprogramme ning koolide korraldatud kultuuri- ja haridusalaseid külastus- ja vahetusprogramme, mille hulka kuuluks kokkupuude ettevõtlusega, et õpilastele töömaailma tutvustada, kindlustades sellega, et nad suudavad teha teadlikke otsuseid oma karjääri kohta; rõhutab, et karjäärinõustajaid tuleb asjakohaselt ja pidevalt koolitada, et nad saaksid teha ennetustööd võimalike kooli poolelijätjatega;
26. tunnistab vajadust rakendada selget poliitikat, et integreerida meelepuudega õpilasi tavakoolidesse, ja kutsub liikmesriike üles kaotama eraldatud eriharidusel põhinev poliitika;
27. kordab uuesti vabatahtliku töö olulist rolli sotsiaalses integratsioonis ning kutsub liikmesriike üles kasutama laialdasemalt Euroopa vabatahtlikku teenistust, mis on

isikliku, haridus- ning tööalase arengu oluline tegur;

28. soovib koolidel sisse seada mentoriprogrammid, et tutvustada õpilastele vilistlasi, eelkõige selleks, et võimaldada neil vahetada teadmisi eri karjääri- ja tulevikuvõimaluste kohta;
29. tunnistab, et klassi kordamine võib tagasihoidlike tulemustega õppureid häbimärgistada ega taga tingimata tulemuste paranemist; rõhutab, et tõhusam viis kooli poolelijätmist vähendada on piirata klassi kordama jätmist liikmesriikides, kus see on laialt levinud tava, ja asendada see individuaalse paindliku abiga;
30. märgib, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogial võib olla positiivne mõju kavandatavates pedagoogilistes kontekstides ning need võivad toetada motivatsiooni ja õppimist; soovib liikmesriikidel soodustada ja parandada õpilaste juurdepääsu info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatele alates esimestest kooliaastatest ning seada sisse koolitusprogrammid õpetajatele;
31. märgib, et sotsiaalsetes ja rahalistes raskustes olevate perekondade lapsed võivad olla sunnitud kooli pooleli jätma, et hakata tööl käima ning perekonnale lisasissetulekut teenima; kutsub liikmesriike üles kaaluma vajaduspõhise rahalise toetuse kasutuselevõtmist nende jaoks, kes seda vajavad, et nimetatud probleemiga võidelda; kutsub liikmesriike üles majanduslikult toetama lapsevanemaid, kes pühendavad oma lastele nende esimestel eluaastatel armastust ja aega ning panustavad ühiskonna hüvanguks, investeerides niimoodi inimkapitali, mida sageli alahinnatakse;
32. soovib teiste ümberjagamise meetmete rakendamist, nagu näiteks tasuta koolilõunate, kooliraamatute ja esmase spordivarustuse tagamine, et vähendada sotsiaalse ebavõrdsuse mõju, võideldes samal ajal õpilaste märgistamise ohtudega;
33. märgib, et puudega inimestele tuleb pakkuda täiendavat tuge, et vähendada kooli poolelijätmise ohtu ja tagada neile asjakohase hariduse andmine;
34. rõhutab, et otsustavalt tähtis on kõrgetasemeline riiklik haridussüsteem, kus õpe on kõigile tasuta ja kättesaadav ning toimub turvalises ja soodsas keskkonnas;
35. nõuab spetsiaalseid jõupingutusi koolikiusamise ja -vägivalla ennetamiseks ja nendega tegelemiseks;
36. tuletab meelde, et tähtis on suurendada nende õpilaste arvu, kes lõpetavad keskhariduse esimese astme, sest see aitab omandada põhilisi oskusi;

Jagatud vastutus

37. rõhutab, et laste kooli poolelijätmisega saavad võidelda mitme tasandi esindajad; märgib, et see hõlmab lisaks vanematele ja haridusvaldkonna töötajatele ka riiklikke ja kohalikke ametiasutusi, ning nõuab, et kõik osalised teeksid omavahel ning kohalike tervishoiu- ja sotsiaalteenuste osutajatega tihedamat koostööd; märgib, et ühine lähenemine võib tõhusalt aidata üksikisikutel ületada arvukaid tõkkeid õpingutes ja töös edu saavutamisel; toonitab selles kontekstis õppetoetuste olulisust, mis võimaldavad majanduslikult vähekindlustatud lastel kasutada teistega võrdseid võimalusi;

38. ergutab liikmesriike võtma meetmeid, mille abil võidelda kõige ebasoodsamates sotsiaal-kultuurilistes keskkondades valitsevate stereotüüpidega, mis panevad neid varakult otsustama lühiajalise kutsehariduse kasuks, vaatamata nende laste õppetulemustele;
39. soovib, et kooli poolelijätmise strateegiates tuleks lähtepunktiks võtta kooli poolelijätmise peamiste põhjuste analüüs, mille läbiviimist juhiksid asjakohased kohalikud ja piirkondlikud asutused ja mis hõlmaksid erinevaid õpilaste rühmi, koole, piirkondi ja omavalitsusüksusi;
40. rõhutab vajadust tugevdada lapsevanema ja lapse vahelist erilist suhet, kuna see on äärmiselt oluline lapse arenguks ja edasiseks stabiilsuseks ning korrektseks koolikäimise jätkamiseks; rõhutab, et lapsega koos olemine tema esimestel kasvuaastatel annab lisandväärtuse ühiskonna jaoks ning aitab vähendada kulusid, mis on seotud alaealiste õigusrikkumiste, kuritegevuse, depressiooni ja noorte teiste stabiilsusekaotusest tulenevate probleemidega, mis viivad koolist väljalangemiseni;
41. rõhutab, et noored inimesed, kaasa arvatud kooli poolelijätjad, tuleb kaasata aruteludesse kooli poolelijätmist käsitleva poliitika ja programmide kujundamise ja rakendamise kohta; märgib, et õpilaste aktiivne osavõtt, näiteks õpilasesinduste kaudu, võib neid motiveerida ja tugevdada nende tunnet, et nad on osalejad oma akadeemiliste tulemuste temalistes aruteludes;
42. rõhutab, et tuleb analüüsida üksikasjalikult käimasolevate riiklike strateegiate tõhusust, et saada teavet, mida saaks kasutada kogemuste ja heade tavade vahetamiseks liikmesriikide vahel;
43. soovib liikmesriikidel teha vanemad vastutavaks laste hariduse eest kuni laste kaheksateistkümnenda aastaseks saamiseni, nii et koolikohustus pikeneks kahe aasta võrra, kuni lapse kaheksateistkümnenda eluaastani kuueteistkümnenda asemel ehk kuni keskkooli lõpuni;
44. tunnistab, et liikmesriikide eri osalejate sekkumistegevuse kaardistamine võib olla keeruline, kuid seda tuleb heade tavade vahetamise eesmärgil edendada; rõhutab vajadust nende teenuste parema kooskõlastamise järele riiklike, piirkondlike ja kohalike asutuste vahel kogu ELi ulatuses, samuti liikmesriikides;
45. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma ja arendama poliitikat, mis võimaldaks nende õpilaste varajast tuvastamist, kes kõige tõenäolisemalt kooli pooleli jätavad;
46. võtab teadmiseks, et kooli poolelijätmist vähendab hästi koolitatud erialaasjatundjate pakutav sihtotstarbeline ja kvaliteetne väikelaste haridus ja hoid;
47. innustab liikmesriike investeerima õpetajate koolitamisega ning hea väljaõppega personali rakendamisse nii koolieelses kui ka kohustuslikus hariduses, ning koolisüsteemi ja õpetajate erialaseid täiendusprogramme regulaarselt läbi vaatama ja ajakohastama; rõhutab lapse juba varases eas koolikeskkonda sisenemise olulisust ja soovib tööle võtta abiõpetajad, kes töötaksid koolitööga raskustes olevate õpilastega ning aitaksid õpetajaid nende töös, ning abipersonali, kes abistaks puuetega laste õpetamist tavakoolides või puudega laste koolitamiseks kohandatud haridusasutustes;

48. märgib, et täiendav pedagoogiline abi koolides on väga oluline õppimiskustega õpilaste toetamiseks, ja rõhutab, et oluline on ergutada ja toetada õpilasi, kes tunnevad end koolis ja perekonnas pettunud ja mahajäetuna; innustab liikmesriike investeerima nende lapsevanemate haridusse ja sotsiaalsesse abistamisse, kes jäävad koduseks ning pühenduvad laste eest hoolitsemisele nende esimestel eluaastatel;
49. tuletab liikmesriikidele meelde nende kohustust esitada riiklikud tegevuskavad ja palub Euroopa Komisjonil esitada aasta jooksul Euroopa Parlamendile nende tegevuskavade ülevaade, analüüs ja hinnang;
50. rõhutab, et noorte õppetegevusse kaasamisel on äärmiselt vajalikud head suhted õpetajate ja õpilaste vahel; julgustab seetõttu liikmesriike investeerima asjakohasesse õpetajakoolitusse, et õpetajad oskaksid õpilasi kaasata ja motiveerida;
51. kutsub pedagoogilisi instituute üles töötama välja õpetajate jaoks erialased täiendusprogrammid, milles on pedagoogilisse, psühholoogilisse ja metodoloogilisse tegevusse integreeritud töö selliste õpilaste riskirühmaga, kes puuduvad palju koolist ja kellel puudub motivatsioon õppimiseks, ning pakkuma välja rohkem õpetajatele ja vanematele mõeldud metodoloogilisi käsiraamatuid;
52. märgib, et tuleb välja töötada pedagoogiline suhtlusteraapia, et tegeleda haridus- ja õpetusmeetmete abil laste õppimiskuste põhjuste ja sümptomitega, et kaotada ebaedu koolis ja selle tagajärjed;
53. tunnistab, et õpetajatel on vaja sotsiaalseid oskusi ja aega, et tunnustada ja toetada erinevaid õppeviise, ning vabadust ja ruumi kasutada õpilaste nõusolekul erinevaid õpetamis- ja õppemeetodeid;
54. märgib, et õpilastele tuleb nende karjäärivõimalusi tutvustada võimalikult varakult, ning soovib koolidel ja ülikoolidel luua sidemeid kohalike omavalitsuste, organisatsioonide ja ühingutega, mis võimaldab õpilastel kohtuda eri valdkondade asjatundjatega ning õppida rohkem ettevõtluse kohta;
55. rõhutab paraja suurusega klasside ja rühmade ning noori stimuleeriva ja kaasava õpikeskkonna tähtsust;
56. märgib lisaks, et sagedane klassiõpetajate vahetumine, kooli töötamine kahes vahetuses ja valesti välja töötatud tunniplaan mõjuvad samuti negatiivselt õpilaste tõhusale teadmiste omandamisele ja põhjustavad seega vastumeelsust koolikohustuse suhtes;

Mitmekesised õppemeetodid

57. tunnistab kõigi õigust elukestvate õppele, mis hõlmab lisaks ametlikule haridusele ka mitteametlikku ning vabaõpet;
58. palub liikmesriikidel ja haridusalaste volitustega piirkondlikel valitsusüksustel tunnustada ja arvestada mitteametliku õppe ja vabaõppe vormis omandatud teadmisi, soodustades sellega inimeste naasmist haridussüsteemi;
59. tunnistab spordi, kultuurilise tegevuse, vabatahtliku töö ja kodanikuaktiivsuse tähtsust mitteametliku hariduse ja elukestva õppe foorumi loomisel;

60. rõhutab, et oluline on pakkuda õpilastele erinevaid haridusteid, ühendades üldharidust ja kutseõpet, ning nõuab, et tegemist oleks nende sobivas tasakaalus kombinatsiooniga vastavalt õpilaste vanusele ja erialasele suunale, pakkudes õpilastele parimaid võimalusi juurdepääsuks kvaliteetsele tööhõivele; tuletab sellega seoses meelde haridussüsteemi ning töömaailma, samuti kutseõppesüsteemide vaheliste seoste loomise tähtsust; rõhutab lisaks, et tähtis on võimalus õppida teist Euroopa keelt, et hõlbustada noorte liikuvust ja motiveerida noori huvituma ja kujundama arvamust sellest, mis toimub väljaspool nende kitsapiirilist keskkonda;
61. rõhutab lapsevanemate jaoks mõeldud algatuste ja programmide lisandväärtust, sest need võimaldavad neile elukestvat õpet, et täiendada oma haridust ja tugevdada seega oma laste kodust õpetamist ja nende õppimist;
62. nõuab koolide vahendite moderniseerimist, et kasutada pedagoogiliste meetodite digitaliseerimisega kaasnevaid võimalusi; palub samuti võtta arvesse tulevastel töökohtadel vajaminevaid oskusi, näiteks keelteoskust ja digitaalset kirjaoskust;
63. kutsub liikmesriike üles võtma arvesse tööturu nõudmisi ja võtma meetmeid kutsehariduse kvalifikatsioonide staatuse tõstmiseks, tugevdades samas kutseõppeasutuste ja ettevõtjate koostööd, et need paistaksid igasuguste võimetega õpilastele arvestatava valikuna;
64. rõhutab, et põhimõte „õppida õppima” peaks olema iga kooli õppekava keskmes; märgib, et aktiivsed õpetamismeetodid on üliolulised suurema arvu noorte õppimisprotsessi kaasamiseks ning innustamaks neid oma teadmisi süvendama, ja soovib kaasata uusi tehnoloogilisi rakendusi, nagu asjade interneti pakutavad rakendused, et suurendada nende motivatsiooni ja parandada õpitulemusi;
65. rõhutab haridussüsteemiväliste tegevuste arendamise ja toetamise tähtsust; on arvamusel, et juurdepääs koolivälisele tegevusele, näiteks sportimisele, kultuuritegevustele või lihtsalt vaba aja veetmisele, võib vähendada koolist puudumist ja koolist väljalangemisi ja on väga oluline laste arenguks;
66. rõhutab, et koolides tuleks arendada õppekavaväliseid tegevusi, sest see aitab luua koolikeskkonnast positiivse pildi; tunnistab, et kooli poolelijätmise ennetamise üks viise on pakkuda õpilastele rohkem stiimuleid koolis käimiseks;
67. tunnistab, et noorteorganisatsioonidel on tähtis roll kooli poolelijätmise ennetamisel mitteametliku hariduse andmise kaudu, mis pakub noortele vajalikke oskusi, vastutustunnet ja tõstab nende enesehinnangut;
68. tunnistab, et kõigis ELi liikmesriikides saavutatakse kooliõpilaste kirja- ja arvutusoskus täiel määral väga harva ja see soodustab koolist väljalangemist; rõhutab, et liikmesriigid peaksid kiiresti seadma eesmärgid selle tagamiseks, et kõik õpilased oskavad algkooli lõpetades lugeda, kirjutada ja arvutada oma vanusele vastaval tasemel; on lisaks arvamusel, et liikmesriigid peaksid looma ka kirja- ja arvutusoskuse kavad, et õpilased, kes oma ametliku hariduse käigus neid elementaarseid oskusi ei omandanud, saaksid seda tagantjärele võimalikult kiiresti teha;

Lahendused teise võimaluse andmiseks

69. kutsub liikmesriike üles leidma võimalusi, kuidas kooli pooleli jätnud õpilasi koolisüsteemi tagasi tuua kohandatud programmide kasutamise, näiteks „teise võimaluse” koolide kaudu, mis pakuvad kohandatud õpikeskkonda, aidates samas noortel taastada eneseusku ning õpisuutlikkust;
70. märgib, et taasintegreerimismeetmetega nende aitamiseks, kes seda kõige rohkem vajavad, tuleb võtta asjakohaseid meetmeid, et selgitada välja ja jälgida asjaomaseid õpilasi, suurendada teadlikkust ja hinnata tulemusi;
71. rõhutab, et suurim taasintegreeritus saavutatakse programmidega, mis on suunatud kooli poolelijätjate individuaalsetele vajadustele; palub haridusasutustel arvestada üksikisikute vajaduste ja õigustega nende jaoks programmide väljatöötamisel;
72. rõhutab, et tegevusi tuleb organiseerida kohalikul tasandil, et julgustada inimesi kooli tagasi pöörduma ning soodustada positiivset keskkonda inimeste jaoks, kes on kooli pooleli jätnud ja soovivad uuesti kooli minna;
73. märgib, et liikmesriikides on viidud läbi väga vähe mitmesuguste taasintegreerimismeetmete hindamisi; palub seetõttu liikmesriikidel jälgida ja hinnata oma taasintegreerimiskavasid ja seada eesmärgid nende parandamiseks;
74. rõhutab vajadust analüüsida klassi kordama jäämist ja selle seost kooli poolelijätmisega ning toonitab, et õpilastele tuleb koostada individuaalsed kavad;
75. nõuab, et liikmesriigid looksid rohkem teist võimalust pakkuvaid koole, muudaksid paremaks nende õppekavad, õppematerjalid ja tehnilise varustuse ning suurendaksid olemasolevate õpetajate suutlikkust, arvestades, et mainitud koolid on muutumas oluliseks vahendiks ametlikust haridussüsteemist välja langenud inimeste taasintegreerimisel;

Haridussüsteem ja tööhõive

76. juhib tähelepanu sellele, et kooli poolelijätmise määra langetamine mitte enam kui 10%-ni – millega täidetaks üks ELi 2020. aasta üldeesmärk – vähendaks noorte tööpuudust ja suurendaks tööhõivet, kuna praegu on 52% kooli poolelijätnutest töötud ning akadeemiliste hinnangute kohaselt väheneb madala kvalifikatsiooniga või kvalifitseerimata tööjõule kättesaadavate töökohtade arv lähiaastatel veelgi; juhib tähelepanu sellele, et väljalangevuse määra kõigest 1% võrra vähendades oleks võimalik juurde saada 500 000 kvalifitseeritud potentsiaalset töötajat;
77. on seisukohal, et kooli poolelijätmine tähendab noortele kaotatud võimalusi ning ELile tervikuna sotsiaalse ja majandusliku potentsiaali kadu; rõhutab tõsisasja, et lisaks praegustele demograafilistele muutustele ei saa Euroopa riigid endale lubada sellist annete tohutut raiskamist; rõhutab, et seda küsimust tuleb käsitleda tööturгу ja ELi konkurentsivõimet arvestades, mille mõlema puhul kipuvad olema eelistatud seisundis kõrgharidusega töötajad; märgib, et haridustaseme tõstmine aitab seda suundumust muuta, sest oskuste kõrgem tase aitab kaasa arukale majanduskasvule ning töötuse ja vaesuse kui ühe peamise ohuteguri vastu võitlemine soodustab kaasavat majanduskasvu;
78. rõhutab seost kooli poolelijätmise ja noorte töötuse vahel; märgib, et 2009. aastal olid rohkem kui pooled kooli poolelijätjatest ELis töötud ja et kooli poolelijätmine võib

põhjustada liigse sõltuvuse ebakindlastest töökohtadest ja struktuurse töötuse probleemi suurenemise elanikkonnas laiemalt;

79. märgib, et kooli poolelijätjad osalevad vähem tõenäoliselt aktiivselt sotsiaalses ja majanduslikus ettevõtluses ja sellel on halvad tagajärjed majandusele ja ühiskonnale;
80. rõhutab, kui oluline on vähendada kooli poolelijätmist, seda ka ELi demograafilisi arenguid silmas pidades;
81. märgib, et pikaajalise majandusliku ja sotsiaalse mõju tõttu toob kooli poolelijätmine kaasa märkimisväärse vaesuse ohu ja kooli poolelijätmise vähendamine on võimalus noorte sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks; peab seetõttu kooli poolelijätjate arvu vähendamist riiklike ja ELi tasandi strateegiate raames põhimeetmeks, mille abil vähendada vaesumisohus inimeste arvu vähemalt 20 miljoni võrra, ning nõuab, et liikmesriigid ei alandaks koolikohustuse vanusepiiri;
82. kutsub tööandjaid üles ergutama, kus võimalik, keskkoolihariduseta noori töötajaid kooli lõpetama, rakendades sisemist halduspoliitikat õppimise ja töö sobitamiseks; tuletab sellega seoses meelde vajadust toetada õppurite osalemist Leonardo da Vinci programmis;
83. palub seetõttu liikmesriikidel kiiremas korras välja töötada poliitika, mille abil luua uutel pädevustel põhinevaid uusi töökohti;
84. rõhutab vajadust kohandada haridussüsteemid tööturu nõuetele vastavaks; juhib tähelepanu sellele, et olukorras, kus tulevikus on haruldane töötada kogu elu ühes valdkonnas, tuleb õpilastel omandada lai valik võimeid, nagu loominguulisus, loominguuline mõtlemine, üldoskused ning võime kohaneda kiiresti ja paindlikult muutuvate tingimuste ja nõuetega;
85. nõuab, et liikmesriigid tegutseksid komisjoni abiga tõhusalt nähtuse NEET (Not in Education, Employment or Training – ei tööta, ei omanda haridust ega kutset) dokumenteerimiseks ja sellega võitlemiseks;
86. teeb ettepaneku laiendada praktikavõimalusi ettevõtetes paralleelselt koolihariduse omandamise jätkamisega;
87. rõhutab, et liikmesriigid peaksid jätkuvalt parandama haridus- ja koolitussüsteeme, et vastata paremini üksikisikute ja tööturu vajadustele, muu hulgas põhioskustega (kirja- ja arvutusoskus) seotud probleemidega võitlemise abil ning kutsehariduse ja -koolituse edendamise ja selliste meetmete võtmise teel, millega leevendada üleminekut haridussüsteemist tööturule;
88. märgib, et sagedamini jätavad kooli pooleli poisid ja oht on luua alam ühiskonnaklass, kuhu kuuluvad noored, töötud, vähese haridusega või hariduseta mehed, kel on halvad võimalused osaleda tööturul ja ühiskonnas laiemalt; nõuab, et liikmesriigid pööraksid eriti tähelepanu poistele, kellel on raskusi koolikeskkonnaga kohanemisel, ega alandaks kohustuslikku kooliiga;
89. palub komisjonil seda arvestades, et töö on ajutine ja ebakindel enamasti vähese haridusega inimestel, tagada, et kooli pooleli jätnute tööturule taasintegreerimise

kaasneksid alati täiendavad koolitusprogrammid, mis võimaldaksid neil oma tulevikuväljavaateid tööturul parandada;

90. tuletab meelde, kui tähtis on investeerida ümberõppesse ja kutsehariduse õppevormide moderniseerimisse kui strateegilisse vahendisse kooli pooleli jätnud noorte tööturule integreerimiseks;
91. rõhutab, et tehnilises kutseõppes õpetatavaid oskusi tuleb kaasajastada ja kohendada pakutavad erialad tööturu nõuetega, kuna hariduse ja tööhõive omavaheline seotus on kooli poolelijätmise vähendamise lahutamatu osa;
92. on seisukohal, et kooli poolelijätmise vähendamiseks peab hariduspoliitika olema seotud majanduse elavdamise poliitikaga ning sellest tulenevalt peab sellega soosima stabiilse tööhõive loomist, vältima õpingute katkestamist, töösuhete ajutisust ja ebakindlust ning ajude äravoolu kiirenemist;
93. soovib, et uue info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning võõrkeelte õpe peaks algama varajases eas, kuivõrd tegemist on eriti vajalike suhtlusvahenditega ja noores eas omandatakse neid kiiresti;

ELi poliitika

94. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle võtta vastu nõukogu soovitus meetmete kohta kooli poolelijätmise vähendamiseks, mis pakub selles valdkonnas välja tervikliku poliitikaraamistiku, analüüsib kooli poolelijätmise põhjuseid igas liikmesriigis nii riiklikul kui ka kohalikul tasandil, hindab olemasolevate meetmete tõhusust ning ühendab nimetatud nähtusega võitlemiseks ennetus-, sekkumis- ning kompenseerimispoliitika;
95. on veendunud, et kui võtta arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, võib kooli poolelijätmise vähendamise ulatuslike strateegiate Euroopa raamistik olla liikmesriikidele kasulik eeskujuna õige suuna väljaselgitamiseks olemasoleva poliitika täiendamisel ja riiklike reformikavade väljatöötamisel;
96. hoiatab negatiivsete tagajärgede eest, mis võivad kaasneda riiklike haridusinvesteeringute ja eelarve kärpimise poliitikaga, mida liikmesriikides võidakse majanduskriisi tõttu rakendada, sest see suurendab kooli poolelijätmise näitajaid Euroopa Liidus veelgi;
97. rõhutab, et kooli poolelijätmise vähendamisse suunatud suurematel finantsinvesteeringutel võib olla pikaajaline mõju, ennetades noorte muutumist sotsiaalkaitsest süsteemidest sõltuvaks;
98. pooldab ettepanekut võtta ELi 2012. aasta eelarvesse katseprojekt noorsoo kohta, mille eesmärk on anda garantii, et noored inimesed ja eriti koolist väljalangejad tuuakse edukalt tööturule;
99. pooldab struktuurifonde ja eelkõige Euroopa Sotsiaalfondi sihipärast, tõhusat ja kooskõlastatud kasutamist noortele ja eelkõige kooli pooleli jätnutele suunatud strateegiate elluviimiseks, et edendada ühiskonda kaasatust liikmesriigispetsiifiliste programmide kaudu, kindlustada kõrgetasemeline haridus kõigile ning hoida ära kooli poolelijätmist ja

koolist puudumisi;

100. märgib, et kooli poolelijätmise probleem on riigiti ja piirkonniti erinev ning seetõttu pole olemas ühtset kõigile sobivat lahendust;
  101. pooldab ja toetab nõukogu avaldatud kavatsust jätkata koolist välja langenud laste ühiskonnas toimetuleku kaardistamist, kogudes andmeid kõikidelt liikmesriikidelt, ja palub komisjonil seda algatust toetada;
  102. nõuab, et liikmesriigid analüüsiksivad põhjalikult kooli poolelijätmise probleemi, võttes nõuetekohaselt arvesse andmekaitseõudeid, et selgitada välja algpõhjused riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;
  103. märgib siiski, et kooli poolelijätmise peamiste põhjuste analüüsimiseks on liikmesriikidelt vaja rohkem põhjalikke, terviklikke ning sidusaid andmeid;
  104. kutsub üles leidma rohkem rahalisi vahendeid, et toetada ELi elukestva õppe programmi, mis suurendab nii õpilaste kui ka õpetajate liikuvust, soodustab parimate tavade vahetamist ning aitab kaasa õpetamis- ja õppimismeetodite parandamisele, ning edendama programmile juurdepääsu; teeb ettepaneku kasutada tõhusamalt liidu struktuurifondidest antavaid rahalisi vahendeid koolist puudumise ennetamise meetmete rakendamiseks;
  105. rõhutab ELi elukestva õppe programmi ja selles sisalduva nelja allprogrammi – Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci ja Grundtvig – tähtsust, kusjuures oluline osa kooli poolelijätmise vähendamises on programmil Comenius;
  106. palub komisjonil edendada üksikute õpilaste liikuvust hõlmava tegevusprogrammi Comenius nähtavust, mis võib aidata kaasa kooli poolelijätmise vähendamisele;
- o
o o
107. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.